

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114011347
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2114011347.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci proti obžalovaným Ing. H. U. a Ing. R. T., pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 20.08.2019 pod sp. zn. 2T/85/2014, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.09.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu boli obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. oslobodený podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 27.06.2014 pod sp. zn. 4Pv 262/13/2207 pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorého (skutku) sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

po tom ako v presne nezistenom čase, najneskôr však počas dopoludňajších hodín dňa 20.08.2012 v meste Leopoldov na ulici Trnavská cesta v areáli spoločnosti MEROOCO, a.s. v priestoroch skladu SO 04, bola zistená netesnosť nádrže s označením 270-T1, z ktorej unikali do priestorov miestnosti skladu v nej uskladňované masťné kyseliny využívané v procese výroby bionafty, bez toho, aby Ing. R. T. ako výrobný riaditeľ a Ing. H. U. ako hlavný vedúci údržby tejto spoločnosti zisťovali charakter a vplyv zmeny podmienok v uskladňovaní a preprave masťných kyselín, ktoré nastali v dôsledku toho, že masťné kyseliny sa prestali prečerpávať v pôvodnom uzavretom systéme a uskladňovať v pôvodnej nádrži 270-T1, ale tieto sa začali v tom istom sklade prechodne uskladňovať v susednej nádrži s označením 270-T2C tým spôsobom, že sa tam prečerpávali v smere od čerpadla pomocou hadice, ktorej koniec bol voľne vložený do otvoreného hrdla vo vrchnej časti tejto nádrže, pričom pre takto zmenené podmienky tiež nezisťovali v prečerpávaných masťných kyselinách podiel prítomných prchavých a horľavých látok a následne bez určenia nebezpečenstva, ktoré súviselo s uvoľňovaním týchto látok z masťných kyselín a následným vytváraním ich zmesí, vrátane ich zmiešania so vzdušným kyslíkom, ktorý mal do nádrže 270-T2C prístup po celú dobu otvorenia jej hrdla vo vrchnej časti, kadiaľ sa prečerpávali masťné kyseliny použitím uvedenej hadice, v presne nezistenom čase dňa 20.08.2012 Ing. H. U. a Ing. R. T. ako zodpovedné osoby schválili spôsob nového dočasného zapojenia nádrže s označením 270-T2C do okruhu prepravy masťných kyselín pomocou montáže sacieho potrubia v smere k spodnej časti nádrže a odbočky z potrubia masťných kyselín v smere otvoru hrdla vo vrchnej časti tejto nádrže, ktorých montáž v mene spoločnosti MEROOCO a.s. následne hneď aj dohodli v tom čase s tam prítomnými osobami - samostatne zárobkovo činnými osobami G. U. a N. J., ktorí mali vykonať dohodnutú opravu potrubných rozvodov ako odborne spôsobilé osoby na vykonávanie zväračských prác tak, že týmto v tom čase a ani neskôr v rozpore s ustanovením § 6 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

neposkytli, neoznámili a ani inak neodovzdali do pozornosti informácie a pokyny potrebné na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany ich zdravia pri práci, ktorú mali vykonať na ich pracovisku a priestoroch, najmä však informácie o nebezpečenstvách a ohrozeniach súvisiacich s uvoľňovaním prchavých a horľavých látok a ich miešaním so vzdušným kyslíkom v nádrži s označením 270-T2C, ku ktorému dochádzalo po dobu minimálne 44 hodín, počas ktorých sa táto nádrž nepretržite využívala na dočasné uskladnenie mastných kyselín, navyše nádrž s označením 270-T2C je určená na skladovanie glycerínu a nie na skladovanie mastných kyselín, v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pred samotným začatím zváracích prác žiadnym spôsobom neposúdili riziko a nebezpečenstvo pri tejto činnosti, nevyhodnotili zváracie práce ako práce so zvýšením rizikom a v tejto súvislosti nevykonali potrebné bezpečnostné opatrenia, taktiež v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nezabezpečili podmienky pre bezpečný výkon dohodnutých zváracích prác, pretože vo vnútornom priestore nádrže s označením 270-T2C nebola jednoznačne vytvorená ochranná dusíková atmosféra, a umožnili dňa 22.08.2012 v čase približne o 12.20 hod. G. U. a N. J. realizovať montáž odbočky z potrubia mastných kyselín v smere k hornej časti nádrže s označením 270-T2C, počas ktorého pri použití zváračky zn. EWM 2200 - metódou TIG, ktorá rozžeravila zvarový kov počas zvarovania novo inštalovaného prepojenia z potrubia mastných kyselín, nastala týmto zvarom iniciácia výbuchu pár ľahko prchavých a horľavých kvapalín nachádzajúcich sa v nádrži s označením 270-T2C s následným požiarom priestorov skladu SO 04,

v dôsledku čoho boli G. U. spôsobené ťažké zranenia ako rozsiahle popáleniny I. až III. stupňa v rozsahu viac ako 90% povrchu tela, ktoré viedli k vzniku akútneho popáleninového šoku ako aj k jeho bezprostrednej smrti; N. J. boli spôsobené zranenia ako popáleniny II. stupňa v rozsahu 20 % povrchu tela, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu a lekárske ošetrovanie a liečenie v celkovej dobe minimálne 42 dní; D. E. spôsobená škoda poškodením motorového vozidla zn. Nissan Primera, ev. č. TO558CS, zváračky zn. EWM 230 s príslušenstvom v celkovej výške najmenej 2.430,- €; spoločnosti MEROCO a.s., IČO: 35 775 203, Trnavská cesta, Leopoldov, bola spôsobená škoda poškodením budov a priestorov skladu SO 04, a v tomto sklade sa nachádzajúcej technológii v podobe strojov, prístrojov a ich súčastí vo výške najmenej 157.297,- € a spoločnosti ENAGRO a.s., IČO: 43814 808, Trnavská cesta, Leopoldov, bola spôsobená škoda poškodením motorového vozidla zn. Škoda Octavia, e.č. HC-988 BK, vo výške najmenej 3.330,91 €.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku okresný súd poškodených:

- N. J., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom: N., X. č. XXX/XX,
- H. U., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom T., X. č. XXXX/X,
- R. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., X. č. XXXX/X,
- spol. ENAGRO, a.s., IČO: 43 814 808, so sídlom: Trnavská cesta, Leopoldov,
- D. E., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom: N., Q. č. XXX/XX,
- spol. MEROCO a.s., IČO: 35 775 203, so sídlom: Trnavská cesta, Leopoldov,
- spol. Sociálna poisťovňa, so sídlom: ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava,
- spol. Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., IČO: 35 937 874, so sídlom: Panónska cesta 2, Bratislava, s uplatnenými nárokmi na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Okresný súd oslobodzujúci rozsudok odôvodnil na č.l. 1533-1537 v podstate tým, že na základe vykonaného dokazovania a po podrobnom vyhodnotení vykonaných dôkazov vzhľadom na absenciu zavinenia nemal za preukázané, že skutok spáchali obžalovaní a preto ich spod obžaloby oslobodil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie výlučne okresný prokurátor, ktoré aj náležite písomne odôvodil.

V písomnom zdôvodnení odvolania / na č.l. 1541-1545/ uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vydaný v rozpore so zákonom a so zisteným skutkovým stavom veci.

V úvode písomného zdôvodnenia uviedol, že so skutkovým dejom, resp. jeho celkovým priebehom (začiatok, priebeh incidentu a jeho ukončenie), tak ako ho ustálil súd, sa v podstate stotožňuje. Zároveň však pokiaľ ide o udalosti týkajúcej sa príčiny výbuchu a v tejto súvislosti čo sa týka ustálenia skutkového

stavu veci súdom a aj zavinenia (vo forme nedbanlivosti) oboch obžalovaných Ing. H. U. a Ing. R. T. sa nemožno v žiadnom prípade stotožniť.

Okresnú súd Trnava (ďalej len "súd") v odôvodnení okrem iného konštatuje, že v tomto prípade všeobecné ohrozenie predstavuje spôsobenie rizika výbuchu. Predmetné priestory skladu SO 04 boli označené ako priestory bez rizika výbuchu, obžalovaní teda nevedeli, že by v týchto priestoroch mohlo k výbuchu prísť, a preto nemohli zvýšiť riziko výbuchu. Je však na ťarchu obvinených tá skutočnosť, že v sklade SO 04 bolo vykonávané prečerpávanie mastných kyselín spôsobom, ktorý umožňoval do nádoby 270-T2C prístup kyslíka. Obžalovaní však preukázateľne nemali možnosť o koncentrácií horľavých a prchavých látok v nádobe 270-T2C vedieť, nakoľko tento priestor nebol vybavený zariadením na ich meranie. Následne sa súd zaoberal aj otázkou, kedy bolo všeobecné nebezpečenstvo spôsobené, resp. mal byť trestný čin spáchaný. Zavinenie obžalovaných formou vedomej nedbanlivosti nebolo preukázané, nakoľko na základe vyššie uvedených skutočností považovali predmetný priestor skladu SO 04 za nevybušný, resp. riziko výbuchu nevyplývalo zo žiadnej listiny alebo normy, s ktorými boli titulom svojich pracovných pozícií oboznámení. Súd sa tiež zaoberal možnosťou spôsobenia všeobecného ohrozenia formou nevedomej nedbanlivosti, keď dospel k záveru, že obžalovaní v žiadnom prípade nemohli a nemali povinnosť predpokladať (vedieť), že pri zváraní novo inštalovaného potrubia bude ventil otvorený a umožní tak výbušným parám dostať sa k rozžeravenému kovu po zváraní, ktorý iniciuje výbuch. Zo znaleckého posudku KEU PZ v Bratislave bez dôvodných pochybností vyplýva, že ak by bol guľový ventil zatvorený, k výbuchu by neprišlo, pre nepriechodnosť novo inštalovaného potrubia. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru o absencii zavinenia oboch obžalovaných, nakoľko bez otvoreného ventilu nemohlo všeobecného ohrozenie vzniknúť. Úlohou súdu v trestnom konaní nebolo dospieť k záveru o možnom páchatelovi skutku, ale len posúdiť, či páchatelmi sú obžalovaní. Vzhľadom na negatívny záver súdu o zavinení obžalovaných, oslobodil obžalovaných spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko nie je možné s úplnou istotou vylúčiť možnosť, že páchatelom trestného činu mohla byť iná osoba.

Takéto vyhodnotenie daného skutkového a právneho stavu zo strany súdu nepovažuje prokurátor za správne a súladné so zistenými skutočnosťami. Súd svoje odôvodnenie oprel viacmenej iba o jednu skutočnosť, a to že bez otvoreného ventilu nemohlo všeobecné ohrozenie vzniknúť, resp. ak by bol guľový ventil zatvorený, k výbuchu by neprišlo, pre nepriechodnosť novo inštalovaného potrubia, s čím však nemožno v žiadnom prípade súhlasiť, nakoľko súd pri vyhodnocovaní skutkového stavu veci sa vôbec nezaoberal ďalšími podstatnými a rozhodujúcimi skutočnosťami majúcimi relevantný vplyv na jednoznačné (nedbanlivostné) zavinenie oboch obžalovaných a tieto vôbec nepovažoval za smerodajné pre právne posúdenie trestnej zodpovednosti oboch obžalovaných, ktoré sú jednoznačne v príčinnej súvislosti s konaním oboch obžalovaných (opomenutie takého konania, na ktoré boli obaja obžalovaní podľa okolností a svojich pomerov povinní) so vzniknutým následkom popísaným v obžalobnom návrhu. Poukazovanie zo strany súdu na iba túto jednu skutočnosť, ktorá bola fakticky vytrhnutá z celého kontextu, nepovažuje prokurátor za úplne správne s tým, že táto sama o sebe nezabavuje ani jedného z obvinených trestnoprávnej zodpovednosti za spáchaný nedbanlivostný trestný čin. Samotné skutkové okolnosti prípadu treba chápať a posudzovať v širšom kontexte so zameraním sa na sled viacerých na seba nadväzujúcich rozhodných skutočností vytvárajúcich komplexne skutkový dej.

Ďalej uviedol, že vina oboch obžalovaných Ing. H. U. a Ing. R. T. je v tomto smere preukázaná jednak výsluchmi poškodených, svedkov a znalcov, ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí, resp. svedkov, ktorých výsluchy boli na hlavnom pojednávaní prečítané, ďalej zabezpečenými znaleckými posudkami vypracovanými znalcami MUDr. Romanom Kurucom a MUDr. Jánom Šikutom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo č. 1/2013 zo dňa 14.01.2013, z Kriministického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, odbor kriminalistika, odvetvie kriminalistickej a požiarnej elektrotechniky ČES: PPZ-KEUBA-EXP-2012-2012/12298 zo dňa 08.02.2013, znalcom Ing. Juraja Mlynára z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia č. 61/2012 zo dňa 30.10.2012 a znalcom MUDr. Alexandrom Köröczom, znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie traumatológia zo dňa 10.09.2013, vykonanou obhliadkou miesta činu zo dňa 22.08.2012 spolu s fotodokumentáciou, a v neposlednom rade množstvom listinných dôkazov, ktoré boli oboznámení na hlavnom pojednávaní, najmä však protokolom o výsledku inšpekcie práce vypracovaným Inšpektorátom práce Trnava č. ITA-16-36-2.2/P-B22-13 zo dňa 21.06.2013 spolu s dodatkom č. 1 Inšpektorátu práce Trnava k protokolu č. ITA-16-36-2.2/P-B22-13 zo dňa 12.04.2013, správou o zásahu Okresného riaditeľstva, Hasičského a záchranného zboru v Piešťanoch zo dňa 22.08.2012 a správa o zásahu Krajského riaditeľstva, Hasičského a záchranného zboru v Trnave zo dňa 21.09.2012, vyjadrením spoločnosti

CHEMOPROJEKT, a.s. zo dňa 04.06.2013 a v neposlednom rade aj ďalším na vec vzťahujúcimi sa dôkazmi.

Vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu prokurátor uviedol, že obžalovaní Ing. R. T. ako výrobný riaditeľ (výrobný technolog, zodpovedný za riadenie chodu výroby, riadenie ľudí vo výrobe, riadenie skladov, skladové hospodárstvo, logistika skladu, príjem surovín a olejov potrebných na výrobu) a Ing. H. U. ako hlavný vedúci údržby (technolog - hlavný mechanik, zodpovedný za riadenie technológie a technický úsek údržby, opravy a projektový nových investícií), ktorých zodpovednosť okrem iného vyplýva aj z ich pracovnej pozície a zaradenia v rámci pracovnoprávneho vzťahu so zamestnávateľom - spoločnosťou MEROCO, a.s., IČO: 35 775 203, Trnavská cesta, Leopoldov, v dôsledku zistenia netesnosti nádrže s označením 270-T1 v priestoroch skladu SO 04, z ktorej unikali do priestorov miestnosti skladu v nej uskladňované masné kyseliny využívané v procese výroby bionafty, nezisťovali charakter a vplyv zmeny podmienok v uskladňovaní a preprave masných kyselín, ktoré nastali v dôsledku toho, že masné kyseliny sa prestali prečerpávať v pôvodnom uzavretom systéme a uskladňovať v pôvodnej nádrži 270-T1, ale tieto sa začali v tom istom sklade prechodne uskladňovať v susednej nádrži s označením 270-T2C tým spôsobom, že sa tam prečerpávali v smere od čerpadla pomocou hadice, ktorej koniec bol voľne vložený do otvoreného hrdla vo vrchnej časti tejto nádrže, pričom pre takto zmenené podmienky tiež nezisťovali v prečerpávaných masných kyselinách podiel prítomných prchavých a horľavých látok a následne bez určenia nebezpečenstva, ktoré súviselo s uvoľňovaním týchto látok z masných kyselín a následným vytváraním ich zmesí, vrátane ich zmiešania so vzdušným kyslíkom, ktorý mal do nádrže 270-T2C prístup po celú dobu otvorenia jej hrdla vo vrchnej časti, kadiaľ sa prečerpávali masné kyseliny použitím uvedenej hadice. Ďalej z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že obaja obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. ako zodpovedné osoby osobne a na mieste, t.j. v samotnom areáli spoločnosti, dohodli a schválili spôsob nového dočasného zapojenia nádrže s označením 270-T2C do okruhu prepravy masných kyselín pomocou montáže sacieho potrubia v smere k spodnej časti nádrže a odbočky z potrubia masných kyselín v smere otvoru hrdla vo vrchnej časti tejto nádrže s poškodenými G. U. a N. J. (samostatne zárobkovo činnými osobami), čo fakticky potvrdil nielen poškodený N. J., aj ostatní tam prítomní svedkovia, pričom samotnú montáž v mene spoločnosti MERaCO, a.s. realizovali na základe dohody a pokynom od obžalovaných poškodení G. U. a N. J., ktorí mali vykonať dohodnutú opravu potrubných rozvodov ako odborne spôsobilé osoby na vykonávanie zváračských prác s tam prítomnými osobami - samostatne zárobkovo činnými osobami G. U. a N. J., ktorí mali vykonať dohodnutú opravu potrubných rozvodov ako odborne spôsobilé osoby na vykonávanie zváračských prác tak, že pred samotnou realizáciou zváračských prác ani jeden z obžalovaných poškodených G. U. a ani N. J., či v tom čase a ani neskôr, keď v rozpore s ustanovením § 6 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov neposkytli, neoznámili a ani inak neodovzdali do pozornosti informácie a pokyny potrebné na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany ich zdravia pri práci, ktorú mali poškodení G. U. a N. J. vykonať na ich pracovisku a priestoroch, najmä však informácie o nebezpečenstvách a ohrozeniach súvisiacich s uvoľňovaním prchavých a horľavých látok a ich miešaním so vzdušným kyslíkom v nádrži s označením 270-T2C, ku ktorému dochádzalo po dobu minimálne 44 hodín, počas ktorých sa táto nádrž nepretržite využívala na dočasné uskladnenie masných kyselín, naviac nádrž s označením 2-T2C je určená na skladovanie glycerín a nie na skladovanie masných kyselín, a je v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 1124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov pred samotným začatím zváračských prác žiadnym spôsobom neposúdili riziko a nebezpečenstvo pri tejto činnosti, nevyhodnotili zváracie práce ako práce so zvýšeným rizikom a v tejto súvislosti nevykonali potrebné bezpečnostné opatrenia, taktiež v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov nezabezpečili podmienky pre bezpečný výkon dohodnutých zváracích prác, pretože vo vnútornom priestore nádrže s označením 270-T2C nebola jednoznačne vytvorená ochranná dusíková atmosféra, a umožnili dňa 22.08.2012 v čase približne o 12.20 hod. G. U. a N. J. realizovať montáž odbočky z potrubia masných kyselín v smere k hornej časti nádrže s označením 270-T2C, počas ktorého pri použití zváračky zn. EWM 2200 - metódou TIG, ktorá rozžeravila zvarový kov počas zvárania novo inštalovaného prepojenia z potrubia masných kyselín, nastala týmto zvarom iniciácia výbuchu pár ľahko prchavých a horľavých kvapalín nachádzajúcich sa v nádrži s označením 270-T2C s následným požiarom priestorov skladu SO 04, v dôsledku čoho boli G. U. spôsobené ťažké zranenia ako rozsiahle popáleniny I. až II. stupňa v rozsahu viac ako 90% povrchu tela, ktoré viedli k vzniku akútneho popáleninového šoku ako aj k jeho bezprostrednej smrti; N. J. boli spôsobené viaceré ťažké zranenia, a ďalším podnikateľským subjektom boli spôsobené rozsiahle škody na majetku.

V tejto súvislosti prokurátor uviedol, že na účely nariadenia vlády č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí sa pod bežnou prevádzkou rozumie stav, v ktorom zariadenie pracuje v rozsahu konštrukčných parametrov. To znamená, že za bežný prevádzkový stav sa považuje stav, v ktorom má technologické zariadenie predpokladanú tesnosť pri dodržiavaní technologického režimu a predpísaných prevádzkových predpisov. Bežný prevádzkový stav pri skladovaní mastných kyselín bol taký stav, keď mastné kyseliny vznikajúce vo výrobnom procese ako medziprodukt boli uskladňované v zásobnej nádrži, do ktorej nebol prístup vzdušného kyslíka a vo vnútri nádrže bola udržiavaná ochranná dusíková atmosféra. Pri spôsobe skladovania mastných kyselín, ktorý použili obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. pred začatím vykonávania zvracích prác, boli mastné kyseliny s teplotou cca 46°C prečerpávané do nádrže pomocou hadice vlozenej do otvoreného hrdla vo vrchnej časti nádrže. Tým bol do vnútorného priestoru nádrže nepretržite po dobu asi 44 hodín pred vznikom výbuchu umožnený prístup vzdušného kyslíka, čo nebol bežný prevádzkový stav. Zároveň počas doby, keď bola nádrž otvorená, nemohla byť v nádrži vytvorená ochranná dusíková. V prevádzkovom predpise je uvedený maximálny obsah metanolu v mastných kyselinách 1 %. V mastných kyselinách pritekajúcich do nádrže bol zistený zvýšený obsah metanolu 2,3 hmotn. %, čo sa taktiež nedá charakterizovať ako bežný prevádzkový stav, najmä v súvislosti s možným rizikom vytvárania výbušných zmesí pár metanolu so vzduchom. Vplyvom uvedených faktorov teda prišlo k neobvyklému prevádzkovému stavu, pri ktorom sa vo vnútornom priestore nádrže vytvorili podmienky pre vznik výbušnej atmosféry zmesi vzduchu a pár horľavých kvapalín.

Ďalej podotkol, že v nádrži s mastnými kyselinami prišlo k výbuchu pár ľahko prchavých a horľavých kvapalín - zmesi metanolu, acetónu, benzénu, toluénu a styrénu. Ani jeden z obžalovaných žiadnym spôsobom nevysvetlil zvýšený obsah metanolu v mastných kyselinách pritekajúcich do nádrže z výrobného procesu, taktiež nezistil a nevysvetlil pôvod acetónu, benzénu, toluénu, styrénu, pričom uvedené chemické látky a zvýšené množstvo metanolu sa za bežného prevádzkového stavu nemali v nádrži vôbec nachádzať, čo jednoznačne aj vyplýva z písomného vyjadrenia spoločnosti Chemoprojekt, a.s., so sídlom Praha, Česká republika (č.1. 318 - 320). Obžalovaní nevykonali žiadne úkony k tomu, aby sklad chemikálií SO 04 bol zaradený medzi miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru. V protokole o určení vonkajších vplyvov bol pre tento priestor v mieste skladovania glycerínu a mastných kyselín stanovený vplyv BE2N3, to znamená nebezpečenstvo požiaru horľavých kvapalín. Taktiež podľa predloženého prevádzkového manuálu vypracovaného spoločnosťou Chemoprojekt, a.s., Praha v mesiaci 12/2007 je v časti "Zoznam rizikových chemikálií" uvedené ako miesto s nebezpečenstvom vzniku požiaru celý objekt skladu kvapalín, v ktorom sa skladujú glycerín a mastné kyseliny. Ako jedna z možných príčin vzniku požiaru je tu uvedená práca s otvoreným ohňom bez protipožiarneho opatrenia. Ani jeden z obžalovaných pred začatím zvracích prác v sklade chemikálií nevydal písomný príkaz na vykonanie týchto prác. V prevádzkovom manuáli vypracovanom spoločnosťou Chemoprojekt, a.s., Praha v mesiaci 12/2007 je v kapitole "Odporúčané bezpečnostné postupy" v časti "Opravy" uvedený nasledovný bezpečnostný pokyn:

"Zváranie, práce s otvoreným ohňom alebo iné podobné práce nie sú prípustné mimo miest, ktoré sú na to určené pracovným povolením.", čo tie nepochybne vyplýva z písomného vyjadrenia spoločnosti Chemoprojekt, a.s., sídlom Praha. Vznik výbušnej atmosféry vo vnútri nádrže je potvrdený aj v Správe Krajského hasičského a záchranného zboru v Trnave o výsledku požiarotechnickej expertízy k výbuchu a požiaru skladu glycerínu s mastnými kyselinami v areáli spoločnosti MEROCO, a.s. zo dňa 21.09.2012, ktorú zamestnávateľ priložil k svojmu vyjadreniu k protokolu. Na strane 10 tejto správy je uvedené, že spoločnosťou MEROCO, a.s. bola k vzniknutej udalosti vyrozumená odborná osoba, ktorá z chemického hľadiska vykonala obhliadku a šetrenie príčiny vzniku udalosti. V správe sa konštatuje nasledovné: "Uskladnené kyseliny obsahovali 15 % hm. vody a 2,3 % hm. metanolu so skladovacou teplotou 46°C. Predbežným vyjadrením odbornej osoby bolo skonštatované, že v nádrži vznikol vodný roztok metanolu s koncentráciou 13 % hm. čo odpovedá cca 16 % obj. Teplota vzplanutia uvedeného vodného roztoku je cca 46 - 48°C, z čoho vyplýva, že pri teplote 46 °C sa nad hladinou uskladnenej kvapaliny mohli tvoriť pary metanolu okolo úrovne dolnej medze výbušnosti. "

Ďalej prokurátor poukázal na to, že všetky faktory a okolnosti, ktoré mali vplyv na vznik výbušnej atmosféry vo vnútri nádrže, boli obom obžalovaným Ing. H. U. a Ing. R. T. pred začatím prác známe - prítomnosť kyslíka v nádrži, teplota mastných kyselín, prítomnosť 1 % metanolu v mastných kyselinách podľa projektovej dokumentácie (v skutočnosti až 2,3 %) a odstavenie dusíkovej atmosféry, to znamená,

že o neobvyklom prevádzkovom stave, ktorý nastal pri prečerpávaní mastných kyselín cez otvorené hrdlo nádrže, mali obaja obžalovaní vedomosť, a preto aj z tohto dôvodu mali obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. pred začatím vykonávania zváracích prác okrem iného primárne posúdiť riziko pri tejto činnosti a podľa výsledku posúdenia vykonať bezpečnostné opatrenia, pričom obžalovaní sa ale posúdením rizika vôbec nezaoberali a vychádzali len z toho, že priestor skladu nebol zaradený medzi priestory s nebezpečenstvom výbuchu. Obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. si nespĺnili dôsledne povinnosti ustanovené vo vyššie uvedených predpisoch, pretože sa pred začatím ani počas vykonávania zváracích prác na prepojovacom potrubí nádrže s mastnými kyselinami dôsledne nezaoberali zisťovaním nebezpečenstiev a ohrození pri zváraní, ktoré vyplývali z použitého spôsobu skladovania mastných kyselín, neposúdili riziko a následne nevyhodnotil zváracie práce ako práce so zvýšeným nebezpečenstvom. Pred začatím ani počas vykonávania zváracích prác na prepojovacom potrubí nádrže s mastnými kyselinami v sklade chemikálií neposúdili dôsledne riziko vyplývajúce z tejto činnosti a nevyhodnotili zváracie práce ako práce so zvýšeným nebezpečenstvom napriek tomu, že pri použitom spôsobe skladovania mastných kyselín boli vo vnútornom priestore nádrže vytvorené podmienky pre vznik výbušnej atmosféry zmesi vzduchu a pár horľavých kvapalín, čo je porušením povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nedodržaním bezpečnostnej úrovne upravenej v čl. 3.6.1.3 STN 05 0601:1993.

Tiež nezabezpečili podmienky pre bezpečný výkon zváracích prác na prepojovacom potrubí zaústenom do otvoreného hrdla nádrže s mastnými kyselinami v sklade chemikálií, pretože vo vnútornom priestore nádrže nebola vytvorená ochranná dusíková atmosféra a v nádrži vznikla výbušná atmosféra zmesi vzduchu a pár horľavých kvapalín, čo je porušením povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z.

Obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. mali jednoznačne vedomosť o tom, že pri použitom spôsobe skladovania mastných kyselín, ktorí si sami zvolili, nemohla byť v nádrži ochranná dusíková atmosféra udržiavaná. Vplyvom už uvedených faktorov - prítomnosti kyslíka, teploty a zloženia pritekajúcich mastných kyselín pri súčasne absentujúcej ochrannej dusíkovej atmosfére, teda nastali v nádrži podmienky pre vznik výbušnej atmosféry zmesi vzduchu a pár horľavých kvapalín.

Podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. je zamestnávateľ povinný v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečiť, aby pracovné a výrobné postupy neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

Zo znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, odbor kriminalistika, odvetvie kriminalistickej a požiarnej elektrotechniky zo dňa 08.02.2013, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2012-2012/12298 vyplynulo, že v danom prípade došlo k poškodeniu nádrže s označením 270-T2C výbuchom pár ľahko prchavých a horľavých kvapalín (zmes metanolu, acetónu, benzénu, toluénu a styrénu) nachádzajúcich sa v tejto nádrži s mastnými kyselinami a vo vnútri novo inštalovaného potrubia s otvoreným ventilom a ohnutým koncom zasunutým do nádrže. Uvedený výbuch mohol byť iniciovaný napr. od rozžeraveného zvarového kovu počas zvárania novo inštalovaného potrubia. Aj zváranie v ochrannej atmosfére argónu mohlo iniciovať výbuch, keď sa výbušné pary vnútri v potrubí dostali do kontaktu s rozžeraveným kovom zvarového spoja.

V danom smere prokurátor poukázal na výpoveď znalca Mjr. Ing. Petra Mihályho z hlavného pojednávania dňa 03.07.2018, keď na položenú otázku odpovedal, že ak by bol ventil na inštalovanom potrubí zatvorený, pravdepodobne by k predmetnému výbuchu nedošlo, ale o tomto sa jednoznačne vyjadriť nevedel. Následne tiež uviedol, že ak by sa v predmetnej cisterne nachádzali len mastné kyseliny bez obsahu metanolu, k predmetnému výbuchu by nedošlo, bez ohľadu na otvorený alebo zatvorený ventil. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je možné vyvodiť taký záver, že názor súdu, že bez otvoreného ventilu nemohlo všeobecného ohrozenie vzniknúť, nie je jednoducho správny a právne relevantný pre posúdenie samotného zavinenia (vo forme nedbanlivosti) oboch obžalovaných. Tiež čo sa týka tvrdení obžalovaných Ing. H. U. a Ing. R. T. ohľadom pozície, resp. manipulácie ventilom zo strany poškodených, eventuálne odobratia vzorky z prietokovej rúry do nádrže, tak tieto tvrdenia považuje prokurátor za irelevantné, účelové a tendenčné, a to aj vzhľadom na jednoznačne ustálenú príčinu výbuchu. Navyše tvrdenia oboch obžalovaných ohľadom dohody a realizácie samotných prác zo strany poškodených G. U. a N. J. (schválenie technického prevedenia montáže potrubia) sú zjavne rozporné s výpoveďou poškodeného N. J., ktorý návrh riešenia ako aj technický spôsob prevedenia prác

popísal inak, ako obaja obžalovaní s tým, že poškodení postupovali výlučne podľa dohody, pokynov a na základe zadaných odborných (technických) požiadaviek od oboch obžalovaných, a to nielen pri tomto výkone prác, ale aj v minulosti, keďže poškodení pracovali, resp. vykonávali konkrétne práce na zákazku pre danú spoločnosť opakovane v súlade s ich požiadavkami s tým, že tieto technické záležitosti riešili osobne a na mieste práve obaja obžalovaní, ktorí zo svojich pracovných pozícií boli aj zodpovední za daný úsek a za realizáciu daných prác. Poškodení postupovali výlučne na základe pokynov a požiadaviek oboch obžalovaných, a to nielen v tomto prípade keď postupovali na základe požiadaviek oboch obžalovaných, ale aj v minulosti, keďže poškodení G. U. a N. J. už aj v minulosti niekoľkokrát realizovali práce výlučne na základe požiadaviek danej spoločnosti, pričom z jednotlivých výpovedí, a to nielen svedkov, ale aj samotných obžalovaných bez pochybností vyplynulo, že poškodení vždy postupovali v súlade s požiadavkami a na základe pokynov od osôb zodpovedných konať v mene spoločnosti ako objednávateľa prác s tým, že nikdy s nimi nebol žiadny problém, všetky práce vykonávali v súlade s vopred dohodnutým postupom a dohodnutým druhom práce vrátane spôsobu jeho vyhotovenia, resp. spracovania. Preto samotná poloha ventilu už vzhľadom aj na predchádzajúce vyššie uvádzané rozhodné okolnosti (primárne príčiny) nie je sama o sebe takou skutočnosťou, ktorá by vyvíňovala oboch obžalovaných zo spáchania daného trestného činu.

Prokurátor v tejto súvislosti tiež vyslovil názor, že ak by obaja poškodení pred a pri výkone týchto zväračských prác boli zo strany obžalovaných oboznámení o hrozbe a rizikách pri výkone tejto práce v neobvyklom prevádzkovom stave, tak by k manipuláciám s ventilom z ich strany určite nedošlo, pričom sled predchádzajúcich okolností vyvolaných práve konaním, resp. opomenutím takého konania zo strany oboch obžalovaných smerovalo k bezprostrednému spôsobeniu všeobecného ohrozenia, ktorého už len finálnou fázou bolo vykonanie zväračských prác v neobvyklom prevádzkovom stave, súčasťou ktorých bola aj manipulácia a montáž ventilu, v dôsledku čoho došlo aj k následnému výbuchu, ktorý okrem iného spôsobil ťažkú ujmu N. J. a bezprostrednú smrť G. U..

Navyše výpoveď poškodeného N. J. potvrdzuje okrem iného aj svedok D. E., ktorý len potvrdil, že bolo dohodnuté, že spôsob prevedenia bude vykonaný zváraním, pričom objednávateľ si riadil práce sám, a čo mu je známe, tak pán Ing. U. sa tam bol počas dvoch dní pozrieť, ako tie práce prebiehajú, keby bolo niečo zlé, okamžite by bol upozornený a hneď by sa to riešilo, nakoľko on bol fundovaný nato, aby vedel chalanov upresniť, keby robili niečo zlé.

Výpovede oboch obžalovaných je preto potrebné hodnotiť len ako čiastočne vierohodné, pričom tvrdenia obžalovaných nie sú takého charakteru, že by ich zbavovali trestnoprávnej zodpovednosti za žalovaný skutok. Taktiež skutočnosti uvádzané znalcom Ing. Pavlom Polákom, PhD., ktorý vypracoval znalecký posudok na základe žiadosti obžalovaných a bol tiež dňa 09.10.2018 vypočutý na hlavnom pojednávaní, žiadnym spôsobom nespochybnili vinu oboch obžalovaných za žalovaný skutok. Čo sa týka zistenia pochybení závažného charakteru, tak tieto navyš konštatoval aj Inšpektorát práce Trnava, ktorý dňa 21.06.2013 vypracoval protokol o výsledku inšpekcie práce vypracovaným č. ITA-16-36-2.2/P-B22-13 spolu s dodatkom č. 1 Inšpektorátu práce Trnava k protokolu č. ITA- 16-36-2.2/P-B22-13 zo dňa 12.04.2013, kde podrobne špecifikoval príčiny, nedostatky, závažné pochybenia a vzniknuté následky, ktoré vznikli jednoznačne v príčinnej súvislosti s konaním oboch obžalovaných.

Z vykonaného dokazovania bolo preto jednoznačne preukázané, že obaja obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. mohli a mali povinnosť vedieť a aj predpokladať, že pri zváraní novo inštalovaného potrubia pri montáži ventilu môže dôjsť k jeho prípadnému otvoreniu, resp. jeho manipulácii za účelom jeho správneho osadenia (t.j. montáže) a umožní tak výbušným látkam, ktoré sa v nádrži nemali ale vôbec nachádzať, čiže za neobvyklého prevádzkového stavu, dostať sa k rozžeravenému kovu po zváraní, ktorí iniciuje výbuch. V tejto súvislosti prokurátor poukazoval aj na tvrdenie súdu (strana 9 rozsudku piaty odsek) v tom, že sám súd tiež pripustil, že riziko vzniku výbuchu obžalovaní mohli predpokladať alebo predpokladať mali, pričom schopnosť predvídať spôsobenie následku závisí od subjektívnych pomerov obžalovaných ako aj objektívnych okolností, ktoré vznikli závisle alebo nezávisle od nich, čo fakticky len potvrdzuje existenciu zavinenia vo forme nevedomej nedbanlivosti u oboch obžalovaných Ing. H. U. a Ing. R. T..

Súd tak nesprávnym ustálením a vyhodnotením skutkového stavu veci dospel k nesprávnym právnym i skutkovým zisteniam, resp. záverom, pričom sa dôsledne nezaoberal skutočnosťami významnými a rozhodnými pre samotné meritum veci. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má preto prokurátor

jednoznačne za to, že obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. boli spod obžaloby oslobodení v rozpore so zákonom a preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Verejné zasadnutie vykonal odvolací súd za splnenia zákonných podmienok v neprítomnosti obžalovaného Ing. R. T. (ktorý súhlasil s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti), poškodených, splnomocneného zástupcu poškodeného, a za súčasnej prítomnosti obžalovaného Ing. H. U., obhajcu JUDr. Pavla Babiaka a zástupcu krajského prokurátora.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí navrhol vyhovieť odvolaniu okresného prokurátora z dôvodov uvedených v jeho písomnom vyhotovení.

Obžalovaný Ing. H. U. prostredníctvom obhajcu na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť, nakoľko považuje napadnutý rozsudok za správny a zákonný.

Krajský súd, na základe riadne a včas podaného odvolania okresným prokurátorom, podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Po komplexnom preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval v súlade s Trestným poriadkom, na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutočného stavu veci nevyhnutného pre zákonné a objektívne rozhodnutie. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovaných na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku potom okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku stručne a jasne vyložil, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa okresný súd riadil, keď rozhodol o nedostatku zavinenia pre uznanie viny obžalovaných zo skutku, pre ktorý boli postavení pred súd.

Krajský súd vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému a ustálenému okresným súdom v napadnutom rozsudku nemá žiadne výhrady, závery okresného súdu v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

S prihliadnutím na obsah odvolacích námietok okresného prokurátora, ktorý namietal nie celkom presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku resp. jeho právne úvahy pri vyhodnocovaní skutkového deja, považuje odvolací súd za potrebné zosumarizovať základné úvahy o nedostatku dôkazov vo vzťahu k vine (resp. k zavineniu) obžalovaných nasledovne.

V prvom rade je potrebné uviesť, že na to, aby bolo možné rozhodnúť o vine určitej osoby z určitého skutku je nevyhnutné, aby táto vina bola bezpečne a nespochybniteľne preukázaná konkrétnymi dôkazmi, ktoré do seba zapadajú a tvoria ucelenú reťaz a nedávajú žiadne pochybnosti o tom, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v obžalobe, resp. že ho spáchala osoba, ktorej bolo vznesené obvinenie a následne podaná obžaloba. V danom prípade táto základná podmienka (o tom, že ho spáchali osoby uvedené v obžalobe) splnená nebola.

Z vykonaného dokazovania (tak, ako je to popísané i v odôvodnení napadnutého rozsudku) vyplývajú nasledovné skutočnosti :

Obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. v kritickom čase boli zamestnancami poškodenej spoločnosti MEROCO a.s., obžalovaný Ing. H. U. pracoval na pracovnej pozícii vedúceho údržby a obžalovaný Ing. R. T. pracoval na pracovnej pozícii výrobného riaditeľa.

Dňa 20.08.2012 prišlo k poškodeniu nádrže mastných kyselín s označením 270-T1, z ktorej bol vykonaný hadicový prepoj do náhradnej nádrže 270-T2C, ktorá pôvodne slúžila na skladovanie glycerínu. Z dôvodu potreby pokračovania vo výrobe a následnej opravy poškodenej nádrže 270-T1 bol obžalovaným Ing. H. U. kontaktovaný poškodený D. E., ktorý pracoval ako samostatne zárobkovo činná osoba, s požiadavkou na vykonanie nového prepojenia čerpadla do nádrže 270-T2C. Poškodený D. E. na vykonanie požadovaných prác zabezpečil samostatne zárobkovo činné osoby G. U. a poškodeného N. J., ktorí sa dňa 20.08.2012 dostavili na obhliadku pracoviska. Spoločne s obžalovanými Ing. H. U. a Ing. R. T. a svedkom Z. G. sa dohodli na spôsobe prepojenia a vykonania prác.

Spôsob vykonania prác bol dohodnutý medzi vyššie uvedenými osobami tak, že všetky zväracie práce, s výnimkou jedného spoja na produktovod mastných kyselín, pred ktorým bude potrubie mastných kyselín vyčistené, budú vykonané na vonkajšom priestranstve, následne bude skrutkovacími spojmi zmontované sacie potrubie medzi čerpadlom a nádržou 270-T2C, a to z dôvodu aby sa po oprave nádrže 270-T1 mohla výroba vrátiť do pôvodného stavu. Termín vykonania prác bolo dohodnutý podľa dostupnosti materiálu na vykonanie dohodnutých prác, pričom tento zabezpečoval poškodený D. E.. Dňa 22.08.2012 sa do areálu spoločnosti MEROCO a.s. dostavili G. U. a poškodený N. J. s tým, že idú vykonávať dohodnuté práce, pričom v presne nezistenom čase v roku 2012 absolvovali v poškodenej spoločnosti MEROCO a.s. bezpečnostné školenie. Do prepláchnutého potrubia bol brúskou urobený otvor, kde sa mala navariť rúrka, na konci ktorej mala byť navarené prírubu, guľový ventil a rúrka na prepojenie do nádrže 270-T2C, pričom mal vniknúť rozoberateľný spoj.

Vyššie uvedené skutočnosti vyplývajú z výpovedí obžalovaného Ing. H. U. obžalovaného Ing. R. T., poškodeného N. J., poškodeného D. E., svedka Z. G. svedka D. F. (č. I. 1458-1459) a zápisnice o obhliadke miesta požiaru.

Ďalej z vykonaného dokazovania vyplýva, že spodná časť prepojenia bola vykonaná v dopoludňajších hodinách, následne bolo vykonané prepláchnutie potrubia vodou a malo prísť k navareniu hornej časti. Svedok Z. G. spoločne s poškodeným N. J. skontrolovali, že preteká čistá voda, svedok N. J. uzatvoril guľový ventil na potrubí a potrubie bolo pripravené na prácu, čo vyplýva i z výpovede svedka Z. G., pričom povinnosť privarovania potrubia so zatvoreným ventilom potvrdil aj poškodený N. J. na hlavnom pojednávaní dňa 23.03.2017 s odôvodnením, že inak by prechádzajúce teplo poškodilo tesnenie. Vykonanie preplachu potrubia vodou a dusíkom pred zväračskými prácami potvrdil aj svedok G. N..

Priestor skladu SO 04 bol v rámci bezpečnostných rizík vyhodnotený ako priestor so zvýšeným nebezpečenstvom požiaru, no bez rizika výbuchu, čo vyplýva z výpovede svedka P. F., projektovej dokumentácie od spol. Chemoprojekt a.s.

Za relevantné listinné dôkazy k otázke zavinenia považuje aj odvolací súd listinné dôkazy, a to protokol o výsledku inšpekcie práce, správu o zásahu hasičského a záchranného zboru vyjadrenie spoločnosti Chemoprojekt a.s., predbežné vyjadrenie príčiny výbuchu Ing. R. R., PhD., záverečnú správu vyšetrovacej komisie a zápisnicu o obhliadke miesta požiaru s fotodokumentáciou, pričom tieto boli zohľadnené vo vypracovaných znaleckých posudkoch a odborných vyjadreniach.

Zo znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ zo dňa 08.02.2013, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2012/12298 a vylúču znalcov ppl. Ing. Pavla Hrdého a Mjr. Ing. Petra Mihályho na hlavnom pojednávaní okresného súdu vyplynulo, že dňa 22.08.2012 v poškodenej spoločnosti MEROCO a.s. prišlo k poškodeniu nádrže označenej ako 270-T2C výbuchom pár ľahko prchavých a horľavých kvapalín (zmes metanolu, acetónu, benzénu, toluénu a styrénu) nachádzajúcich sa v tejto nádrži s mastnými kyselinami a vo vnútri novo inštalovaného potrubia s otvoreným ventilom a ohnutým koncom zasunutým do nádrže. Výbuch mohol byť iniciovaný aj od rozžeraveného zvarového kovu počas zvarovania novo inštalovaného potrubia, keď sa výbušné pary z nádrže cez novo inštalované potrubie a otvorený

ventil dostali k vyhriatemu kovu bodových zvarov. V prípade, ak by bol ventil na potrubí zatvorený, pravdepodobne by k predmetnému výbuchu neprišlo.

Z odborného vyjadrenia Ing. R. R., PhD. zo dňa 25.11.2013 a výsluchu Ing. R. R., PhD. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že spol. MEROOCO a.s. prevádzkovala technológiu na základe schválenej projektovej dokumentácie a v pracovných postupoch ani technológii nevykonali také zmeny, ktoré by mali viesť k prehodnoteniu priestorov ako výbušných. Mastné kyseliny podľa dokumentu o ochrane pre výbuchom neumožňujú vznik nebezpečných koncentrácií horľavých pár pri všetkých prevádzkových stavoch, a preto pri vyhotovení technológie neboli použité materiály a technológie ako pri priestoroch, kde je prítomné nebezpečenstvo výbuchu. V nádržiach na mastné kyseliny nebol systém inertizácie (ochranná dusíková atmosféra), ale iba systém odplynovania.

Zo znaleckého posudku prof. Ing. Emila Spišáka, CSc. č. 2/2013 zo dňa 02.12.2013 a výsluchu znalca prof. Ing. Emila Spišáka CSc. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že zvarači porušili viaceré normou stanovené a všeobecné odporúčania pri zváraní a neboli dodržané bezpečnostné opatrenia pre práce v znečistených nádobách, potrubíach a zariadeniach. Vyhotovený prepoj bol nerozoberateľný, pričom pri zváraní v žiadnom prípade nemohlo prísť k náhodnému samovoľnému otvoreniu guľového ventilu.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že poškodená spol. MEROOCO a.s. zakúpila technológiu od spoločnosti Chemoprojekt a.s. na kľúč a do tejto nevykonávali žiadne významné zásahy. Sklad SO 04, v ktorom sa skladovali mastné a kyseliny a glycerín nebol spoločnosťou Chemoprojekt a.s. ani inými subjektami posúdený ako priestor s nebezpečenstvom výbuchu, ale len ako priestor, kde sa skladujú horľaviny. Tomuto záveru zodpovedá aj zvolená technológia a materiály, z ktorých boli jednotlivé nádoby na skladovanie mastných kyselín a glycerínu vyhotovené, rovnako tak umiestnenie tohto skladu pod administratívnou budovou.

Rovnako z vykonaného dokazovania vyplýva, že prečerpávanie mastných kyselín z nádoby označenej ako 270-T1 do náhradnej otvorenej nádoby označenej ako 270-T2C čerpadlom predstavovalo neobvyklý prevádzkový stav, pričom v skladovaných mastných kyselinách sa okrem iného nachádzalo stopové množstvo metanolu, prípadne aj iných prchavých a horľavých kvapalín, z ktorých sa pri skladovacej teplote cca 46 stupňov celzia vyparovali pary. V dôsledku otvoreného poklopu nádrže 270-T2C sa tieto pary miešali so vzdušným kyslíkom. Pary horľavých a prchavých látok sa z nádrže 270-T2C uvoľňovali do novo inštalovaného potrubia a v dôsledku otvoreného guľového ventilu sa dostali až do miesta zvaru a v momente, keď dosiahli tzv. výbušnú koncentráciu, vznietili sa od rozžeraveného kovu v dôsledku zvarov potrubia a napokon prišlo k výbuchu nádrže 270-T2C.

S poukazom na vyššie uvedené je aj krajský súd toho názoru ako súd prvostupňový, pri posudzovaní trestno-právnej zodpovednosti oboch obžalovaných pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona je potrebné preukázať, že páchatelia z nedbanlivosti spôsobil všeobecné nebezpečenstvo, resp. alternatívne už existujúce všeobecné nebezpečenstvo zvýšili, pri posudzovaní konania (resp. opomenutia konania) ktorého je nevyhnutné vychádzať z podrobne vykonaného dokazovania.

Podľa § 285 ods. 1 Trestného zákona kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 285 ods. 2 Trestného zákona odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 285 ods. 3 Trestného zákona odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) značnú škodu, alebo
- b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Podľa § 138 písm. h) Trestného zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,

Posudzujúc všetky okolnosti prípadu tak, ako sa zhorauvedeným spôsobom odohrali, sa odvolací súd nestotožňuje s názorom okresného prokurátora o preukázanom zavinení obžalovaných za spôsobenie všeobecného nebezpečenstva porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej im z ich funkcie, resp. pracovného zaradenia.

Samotné konštatovanie okresného prokurátora, že obžalovaní Ing. H. U. a Ing. R. T. si nespĺnili dôsledne povinnosti ustanovené vo vyššie citovaných predpisoch, pretože sa pred začatím ani počas vykonávania zváracích prác na prepojovacom potrubí nádrže s masnými kyselinami dôsledne nezaoberali zisťovaním nebezpečenstiev a ohrození pri zváraní, ktoré vyplývali z použitého spôsobu skladovania masných kyselín, neposúdili riziko a následne nevyhodnotili zváracie práce ako práce so zvýšeným nebezpečenstvom a na čo následne nadväzuje ich trestná zodpovednosť za žalovaný trestný čin, odvolací súd nepovažuje za úplné, pretože opomína nevyhnutnosť posudzovania zavinenia ako obligatórnej zložky subjektívnej stránky k prípadnému takémuto trestnému činu.

Pri prísnom formálno-právnom posudzovaní predmetného konania (resp. opomenutia konania) v teoretickej rovine môže byť prípadne aj názor okresného prokurátora o tom, že výbuch bol spôsobený porušením povinností obžalovaných správny. Táto skutočnosť však pri skúmaní subjektívnej stránky obžalovaných k žalovanému trestnému činu nie je rozhodná.

Z hľadiska subjektívnej stránky totiž nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že v rámci svojej činnosti obžalovaní nemali vedomosť o koncentrácii horľavých a prchavých pár v nádobe 270-T2C a o možnom vzniku rizika výbuchu, a k tomuto by pravdepodobne nikdy nedošlo nebyť skutočnosti, že pri zváraní novo inštalovaného potrubia bol guľový ventil otvorený (pričom o nutnosti jeho zatvorenia pri zváraní boli poškodení poučení, resp. mali o tomto vedomosť) čo umožnilo tak výbušným parám dostať sa k rozžeravenému kovu po zváraní, ktorý inicioval výbuch a túto skutočnosť nemohli obžalovaní žiadnym spôsobom predvídať, resp. ovplyvniť zvlášť za stavu, keď aj poškodený N. J. potvrdil, že počas vykonávania prác pred výbuchom a to v čase keď zišiel z rebríku dole, vtedy bol ventil na trubke ešte zatvorený a či s ním následne manipuloval poškodený G. U., k tomu sa nevedel vyjadriť. Zo znaleckého posudku Kriministické a expertízneho ústavu policajného zboru tiež vyplýva, že ak by bol guľový ventil zatvorený, k výbuchu by pravdepodobne neprišlo a to pre nepriechodnosť novo inštalovaného potrubia. Svedok Z. G. (ktorý sa nachádzal na kritickom mieste niekoľko minút pred výbuchom) tiež potvrdil, že poškodený N. J. guľový ventil uzatvoril, pričom sám poškodený N. J. uviedol, že guľový ventil má byť pri zváraní vždy uzavretý. Zo znaleckého posudku a výsluchu znalca prof. Ing. Emila Spišáka, tiež vyplynulo, že zvárači porušili viaceré normou stanovené a všeobecné odporúčania pri zváraní a neboli dodržané bezpečnostné opatrenia pre práce v znečistených nádobách, potrubiach a zariadeniach. Vyhotovený prepoj bol nerozoberateľný, pričom pri zváraní v žiadnom prípade nemohlo prísť k náhodnému samovoľnému otvoreniu guľového ventilu. Taktiež z vykonaného dokazovania je zrejmé, že poškodeným boli zabezpečené všetky potrebné školenia pre bezpečný výkon práce a nemenej dôležitým faktom zostáva i skutočnosť, že títo vykonávali predmetné práce ako živnostníci, ktorí zodpovedajú v zmysle zákona o bezpečnosti práce za seba. Aká osoba predmetný guľový ventil teda otvorila, resp. akým spôsobom a zavinením koho došlo následne k otvoreniu ventilu, ktorého otvorenie iniciovalo predmetný výbuch v konaní preukázané nebolo, avšak tak, ako to konštatoval aj okresný súd v napadnutom rozsudku, obžalovaní tými osobami neboli.

Celkom na záver, sa krajskému súd žiada poukázať aj na judikatúru NS SR (NS Rč 14/2002) z ktorej vyplýva, že k naplneniu pojmu „všeobecné nebezpečenstvo“ pri trestnom čine všeobecného ohrozenia podľa § 285 Tr. zák. nestačí akékoľvek konanie, ktorým môže byť ľudom spôsobená smrť, alebo ťažká ujma na zdraví a pod., ale musí ísť o konanie, z ktorého všeobecne nebezpečné následky bezprostredne hrozia, pričom je typické priblíženie sa k poruche a ďalej určitá živelnosť a neovládateľnosť priebehu udalostí, pri ktorých porucha často závisí od náhodných, vplyvu páchatel'a sa vymykajúcich udalostí. Nestačí teda, keď páchatel'ovým konaním bola vytvorená len taká situácia, z ktorej by všeobecný následok za určitých okolností a splnenia ešte ďalších podmienok mohol vzniknúť.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd nepovažoval odvolanie okresného prokurátora za dôvodné, rozsudok súdu I. stupňa považoval za správny a zákonný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohoto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.